

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Вижницький фаховий коледж мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка

ЗАТВЕРДЖЕНО:
директор Вижницького
фахового коледжу мистецтв та
дизайну імені Василя Шкрібляка
_____ Р.М.Гаврилюк
«20» квітня 2026 р.

ПРОГРАМА
вступних випробувань творчого конкурсу «РИСУНОК»
за спеціальністю
ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
для абітурієнтів 2026 року

Обговорено і рекомендовано
до затвердження на засіданні
циклової комісії рисунка,
живопису та скульптури
Протокол № 7
від « 25 » березня 2026 р.
Голова циклової комісії
_____ І.О.Шийчук

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Рисунок є основою вивчення всіх образотворчих дисциплін у мистецьких навчальних закладах. Йому належить особлива роль в системі професійної освіти і підготовки фахівців спеціальності Декоративне мистецтво та ремесла.

Предмет рисунка формує здібності та навички професійної підготовки майбутніх фахівців. Рисунок як навчальна дисципліна є органічною складовою живопису, композиції, пластичної анатомії, скульптури та інших фахових дисциплін. Без теоретичних навичок рисунка неможлива підготовка фахівців дизайну, декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва.

Рисунок як екзаменаційна дисципліна дає можливість визначити здатність та здібність абітурієнта до майбутньої навчальної та творчої професійної діяльності.

Екзаменаційні роботи абітурієнтів визначають якість підготовки студентів, їх природне обдарування та здатність здобувати освіту з обраної спеціальності, успішно вирішувати технологічні та виробничі функції у ринкових умовах.

Екзаменаційна робота з рисунка передбачає:

- постановку та компоновку рисунка, розміщення зображення на оптичній середині площини, визначення масштабу зображення відносно заданого формату;
- побудову зображення з визначенням пропорцій, лінійно-конструктивного розбору, передачу об'єму та простору за допомогою положень візуальної перспективи;
- виявлення форми та матеріальності предметів засобами лінії, світлотіні та тону;
- узагальнення зображення та надання рисунку плановості і цілності.

Екзаменаційна робота з рисунка виконується за один сеанс – 6 астрономічних годин, і оцінюється екзаменаційною комісією у складі не менше трьох членів за відповідно затвердженими критеріями оцінок.

Екзаменаційна постановка з рисунка: для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти – натюрморт з трьох-чотирьох предметів, який включає предмети побуту та геометричні тіла; для абітурієнтів, які вступають на основі освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» – гіпсова голова з характерними рисами обличчя, на нейтральному тлі.

ПОГОДЖЕНО:

директор коледжу

_____ Р.М.Гаврилюк

«20» квітня 2026 р.

**СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ
творчого випробування з предмету «Рисунок»
абітурієнтів, що вступають на базі загальної середньої освіти**

Рівні компетентності	Оцінка	Критерії оцінювання	Сума балів за 100-бальною шкалою оцінювання (від 100 до 200)
Високий	Відмінно	12	200
		11	190
		10	180
Достатній	Добре	9	170
		8	160
		7	150
Середній	Задовільно	6	140
		5	130
		4	120
		3	110
		2	100
		1	

Відповідальний секретар Приймальної комісії

М.І.Загул

Вимоги до екзаменаційного завдання з рисунка
для абітурієнтів, які вступають на основі **повної** загальної
середньої освіти

Варіант №0

Натюрморт з чотирьох предметів: глечик, конус, чотиригранна призма, гіпсовий орнамент, драперія.

Мета: виявлення знань, умінь і навичок абітурієнтів та здатності до обраної спеціальності.

Матеріал: папір, графітний олівець.

Розмір: $\frac{1}{4}$ листа.

Освітлення: штучне, верхнє, бокове.

Рішення: світлотіньове.

Вимоги до виконання завдання:

- грамотна компоновка зображення згідно заданого формату;
- визначення масштабу предметів натюрморту відносно заданого формату;
- побудова, передача пропорцій та форми предметів з використанням законів лінійної перспективи;
- виявлення форми засобами лінії та світлотіні;
- узгодження зображення та надання рисунку плановості і цілності.

Термін виконання: 6 астрономічних годин.

Вимоги до екзаменаційного завдання з рисунка
для абітурієнтів, які вступають на основі
освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»,
освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Варіант № 0

Постановка: гіпсова голова.

Вимоги до постановки: гіпсова голова на нейтральному тлі.

Мета: виявлення знань, умінь і навичок абітурієнтів та здатності до обраної спеціальності

Матеріал: папір, графічний олівець.

Розмір: ½ листа.

Освітлення: штучне, верхнє, бокове.

Рішення: лінійно-конструктивне з використанням світлотіні.

Вимоги до виконання завдання:

- грамотна компоновка зображення згідно заданого формату;
- визначення масштабу зображення відносно заданого формату;
- побудова, передача пропорцій та форми голови з використанням законів лінійної перспективи;
- виявлення форми засобами лінії та світлотіні;
- узгодження зображення та надання рисунку плановості і цілності.

Термін виконання: 6 астрономічних годин.

Інформаційно-методичне забезпечення програми

1. Баммес Г. Анатомія людини. – Берлін, 1989.
2. Жаворонков П. Рисунок. Методи зображення на площині. – Вижниця: Черемош, 2014.- 156с.
3. Кириченко А.М., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. – К.: Вища школа, 2002.
4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2003.
5. Сенін В., Коваль О. Школа рисунка олівцем. (Натюрморт, пейзаж, портрет). – Харків: Книжний клуб, 2007.
6. Яремків М.М. Композиція. Творчі основи зображення. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009.
7. Пенова В. Малюємо олівцем. – Харків, 2008.
8. Перепадя В. Навчальний посібник «Рисунок». Л., 2003.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ
екзаменаційної роботи з дисципліни «Рисунок», обрахованої за 12-бальною шкалою,
значенням 200-бальної шкали

бали за 12-бальною шкалою оцінювання (від 12-1)	бали за 200-бальною шкалою оцінювання (від 200-100)	бали за 12-бальною шкалою оцінювання (від 12-1)	бали за 200-бальною шкалою оцінювання (від 200-100)
12	200		155
	199		154
	198		153
	197		152
	196		151
	195	7	150
	194		149
	193		148
	192		147
	191		146
11	190		145
	189		144
	188		143
	187		142
	186		141
	185	6	140
	184		139
	183		138
	182		137
	181		136
10	180		135
	179		134
	178		133
	177		132
	176		131
	175	5	130
	174		129
	173		128
	172		127
	171		126
9	170		125
	169		124
	168		123
	167		122
	166		121
	165	4	120
	164		119
	163		118
	162		117
	161		116
8	160		115
	159		114
	158		113
	157		112
	156		111

3	110
	109
	108
	107
	106
	105
	104
	103
	102
	101
2-1	100

Критерії оцінювання вступного творчого випробування з предмету «Рисунок»

Головним критерієм оцінювання досягнень абітурієнта з предмета «Рисунок» є оцінювання практичних умінь і навичок, необхідних для виконання завдання.

Оцінка за виконання екзаменаційної роботи виставляється згідно з існуючими положеннями за дванадцятибальною шкалою.

Рівні компетентності	Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 12-бальною шкалою	<i>КРИТЕРІЇ</i>
ВІДМІННО	від 200 до 191	«12»	Високий рівень образотворчої грамоти. В роботі простежується цікава загальна композиція рисунка, точна передача пропорцій великих об'ємів та частин, точність конструктивної побудови, виразна передача на площині листа об'ємів в просторі, знання основних законів лінійної та тональної перспективи, точність передачі тональних відношень, технічна чистота виконання рисунка, відшліфована техніка штриха завдяки чому передана текстура та матеріальність предметів.
	від 190 до 181	«11»	Відмінно вирішено весь комплекс поставлених задач: композиція, пропорції, побудова та конструктивно-перспективний аналіз форми. Засобами лінії і тону відтворено матеріальність предметів, всі предмети об'єднані в загальну композицію. На високому рівні узгоджена зображальна якість рисунка з художньо-образною, однак образотворча грамота дещо поступається у порівнянні з роботами максимального рівня.
	від 180 до 171	«10»	Грамотне композиційне рішення з виділенням плановості, відповідний рівень конструктивного і перспективного аналізу. Добре володіння засобами художньої виразності. Загальна привабливість і завершеність роботи, з незначною кількістю несуттєвих помилок, відповідає відмінному результату.
ДОБРЕ	від 170 до 161	«9»	Рівень образотворчих умінь та навичок достатній. Правильно скомпоновано зображення, виконане конструктивно-перспективне рішення. Допущені незначні недоліки в світлотіньовому моделюванні об'ємів.
	від 160 до 151	«8»	Роботі властивий добрий рівень практичних навичок. Рівень композиційного рішення – відповідний. Присутній конструктивний і перспективний аналіз форми. Загальна естетична привабливість рисунка відповідає достатньому рівню якісних показників при невеликій кількості помилок в передачі пропорційних відношень, перспективних скорочень, тональних відношень предметів, невпевнена техніка виконання.
	від 150 до 141	«7»	У роботі на достатньому рівні відтворено особливості будови та характеру предметів, досить точно передано пропорції, об'ємно-просторові властивості рисунка. Присутні елементи узагальнення. Допущені несуттєві помилки композиційного, конструктивного вирішення рисунка, невпевненість штриха при передачі об'єму форми.

ЗАДОВІЛЬНО	від 140 до 131	«6»	В роботі відтворено значну кількість образотворчих можливостей. Допущені незначні порушення композиції, помилки в конструктивній побудові, присутній частковий аналіз ліпки форми світлотінню. Абітурієнт слабо володіє технікою рисунку. Робота відповідає середньому рівню якісних показників.
	від 130 до 121	«5»	При низькому рівні образотворчої грамоти робота приваблює особистим ставленням до рисунка. Абітурієнт сприймає геометричні зміни при перспективному, скороченні намагається моделювати форму світлотінню. Допущені помилки в композиційному рішенні, побудови форми, світлотіньовому рішенні. Результати роботи відповідають середньому рівню якісних показників.
	від 120 до 111	«4»	Рівень зображальних умінь і навичок невисокий. В роботі допущено значну кількість помилок у вирішенні композиції та побудови рисунка. Абітурієнт сприймає геометричні зміни у перспективі простих предметів, але допускає помилки при узгодженні одного предмету з іншими та розміщенню їх на предметній площині відносно точки зору та лінії горизонту, демонструє явні помилки у світлотіньовому рішенні. Результат відповідає середнім якісним показникам. Завдяки систематичній праці абітурієнт має змогу покращити свої результати з обраної спеціальності.
	від 110 до 101	«3»	Низький рівень образотворчих умінь і навичок. Порушення композиційного рішення, невизначеність пропорційних відношень, відсутність аналізу побудови, суттєві помилки у світлотіньовому рішенні, незавершеність роботи.
НЕЗАДОВІЛЬНО	100	«2»	На рівні розпізнавання виконані окремі фрагменти зображення, результат роботи не відповідає вимогам виконання рисунка: відсутня композиція зображення, порушення пропорційних співвідношень та законів перспективи, у побудові рисунка допущені грубі помилки, не відтворені світлотіньові відношення. Робота вказує на відсутність здатності до обраної спеціальності.
		«1»	Робота не відповідає вимогам завдання: у композиції рисунка допущені грубі помилки, немає головних понять про перспективу, відсутня побудова, форма предметів не визначена. Примітивність художніх засобів, повна творча пасивність. Робота вказує на відсутність здатності до обраної спеціальності.

РЕЦЕНЗІЯ

на програму вступних випробувань з предмету «Рисунок» Вижницького фахового коледжу мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка

Рисунок, як один із етапів творчого конкурсу вступних випробувань до мистецького вищого навчального закладу, дає можливість визначити готовність абітурієнта до майбутньої художньо-творчої діяльності.

Програма вступних випробувань складається з пояснювальної записки, системи оцінювання, варіантів екзаменаційних завдань, критеріїв оцінювання, таблиці відповідності екзаменаційної роботи, обрахованої за 12-бальною шкалою, значенням 100-200-бальної шкали та інформаційно-методичного забезпечення.

Виконуючи програму вступних випробувань, абітурієнт демонструє свої знання, уміння і навички з зображення предметів побуту та гіпсових геометричних тіл: компонування зображення на заданому форматі, відтворення пропорцій, передача форми предметів засобами лінійної та повітряної перспективи, узагальнення зображення. Кожне завдання містить мету практичного завдання, формат, матеріал, вимоги до рисунку та часові рамки.

Позитивним моментом розробленої програми є саме завдання, яке віддзеркалює готовність абітурієнта до самостійного творчого мислення, до здібності його аналізувати натуру, підкреслювати головне, другорядне підкорити цілому. Вона показує наскільки абітурієнт володіє технічними прийомами і навичками графічного мистецтва, його природне обдарування та здатність здобувати освіту з обраної спеціальності.

Завдання складені з урахуванням взаємозв'язку з програмами з «Образотворчого мистецтва» загальноосвітніх навчальних закладів для абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти та програмами «Рисунок» закладів вищої освіти, фахової передвищої освіти для абітурієнтів, які вступають на основі освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».